

ក្រុមប្រឹក្សាឃ្លាំមើលកម្ពុជា CAMBODIA WATCHDOG COUNCIL INTERNATIONAL

ក្រុងត្រីស្មានសាន់ ថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨

សេចក្តីថ្លែងការណ៍

កម្ពុជាជួបវិបត្តិធ្ងន់ធ្ងរជាថ្មី ដោយសារមេម ហ៊ុន សែន កំអែលកម្ពុយនីស្ត ៧ មករា

ស្របពេលរបប ហ៊ុន សែន និងបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ជាបក្សបង្កើតដោយរៀតណាមកម្ពុយនីស្ត រៀបចំប្រារព្ធខួបថ្ងៃ ៧ មករា ជាថ្ងៃកំណើតទី២ របស់ពួកគេ ក្រោយពេលពួកគេ ចាប់យុទ្ធសាស្ត្រ ក៏ម សុខា ប្រធានបក្សសង្គ្រោះជាតិ, បិទស្ថាប័ន ផ្សព្វផ្សាយឯករាជ្យ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ព្រមទាំង រំលាយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ និងរចនាសម្ព័ន្ធគណបក្សនេះ (សមាជិក សភា ៥៥ រូប និងក្រុមប្រឹក្សាឃ្លាំមើលសង្កាត់ជាង ៥០០០ នាក់) ដែលមានពលរដ្ឋគាំទ្រជិតកន្លះនគរ (ឬ ៤៤%) កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ នោះ គឺជាការធ្វើឲ្យកម្ពុជា ធ្លាក់ទៅក្នុងអន្តរវិបត្តិធ្ងន់ធ្ងរជាថ្មី ដែលពលរដ្ឋខ្មែរ និងសហគមន៍អន្តរជាតិ កំពុងព្រួយបារម្ភ ធ្វើការថ្កោលទោសយ៉ាងដាច់អហង្កា។

ក្រុមប្រឹក្សាឃ្លាំមើលកម្ពុជា សូមចាត់ទុកថាថ្ងៃ ៧ មករា ឆ្នាំ១៩៧៩ មិនមែនជាថ្ងៃកំណើតទី២ ដូចការអះអាងរបស់ លោក ហ៊ុន សែន និងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាទេ ពោលគឺវាជាថ្ងៃ ដែលរៀតណាម ចូលមកឈ្លានពាន និងកាន់កាប់កម្ពុជា ដោយកម្លាំងយោធា ដែលផ្ទុយច្បាប់ និងប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ រៀតណាម បានបញ្ជូនពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ឲ្យមករស់ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រាប់លាននាក់ ដែលយើងនៅតែចាត់ថា «ជានិគមជនយួនខុសច្បាប់នៅកម្ពុជា» មកទល់សព្វថ្ងៃ។

ក្នុងអំឡុងពេលរៀតណាម ត្រួតត្រាប្រទេសកម្ពុជា ១០ឆ្នាំ (១៩៧៩-១៩៨៩) ត្រូវបានអង្គការសហប្រជាជាតិ (UN) ចាត់ទុកថា «រៀតណាម ឈ្លានពានប្រទេសកម្ពុជា»។ ពេលនោះរៀតណាម បានបង្ខំឲ្យរបប ហ៊ុន សែន ធ្វើនៅសន្និសីទ កិច្ចព្រមព្រៀង និងឯកសារខុសច្បាប់ជាច្រើន ដើម្បីបំពេញបរិច្ឆេទឈ្លានពានកម្ពុជា ដូចជាព្រំដែនទឹក, ការកំណត់ព្រំដែន គោកជាថ្មី និងប្រជុំ កោះត្រល់ ផងទៀត។

សន្និសីទស្តីពីមិត្តភាព និងសហប្រតិបត្តិការរវាងកម្ពុជា-រៀតណាមថ្ងៃទី១៨ កុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៩ ចុះហត្ថលេខាដោយ លោក ហេង សំរិន និង សារាចរណ៍ណែនាំ ថ្ងៃទី២៦ កុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៨៦ ចុះហត្ថលេខាដោយលោក ហ៊ុន សែន បានផ្តល់សិទ្ធិ និងជួយការពារពលរដ្ឋរៀតណាម នៅកម្ពុជា។ ម៉្លោះហើយ យួនខុសច្បាប់នៅកម្ពុជាសព្វថ្ងៃ នៅតែបន្តរស់នៅស្រុកខ្មែរ យ៉ាង មានសេរី និងបង្កផលវិបាកដល់ជាច្រើន។

សន្និសីទព្រំដែនទឹកប្រវត្តិសាស្ត្រ ថ្ងៃទី០៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៨២ ដែលចុះហត្ថលេខាដោយលោក ហ៊ុន សែន និង រៀង កូថាច់ បានធ្វើឲ្យ រៀតណាម កាន់កាប់ប្រជុំ កោះត្រល់ មកទល់សព្វថ្ងៃនេះ។

សន្និសីទព្រំដែនគោក រវាងកម្ពុជា-រៀតណាម ឆ្នាំ១៩៨៣, ឆ្នាំ១៩៨៥ និងឆ្នាំ២០០៥ ដែលធ្វើឡើងដោយលោក ហ៊ុន សែន និងរៀតណាម សុទ្ធតែធ្វើឲ្យកម្ពុជា បាត់បង់បូរណភាពទឹកដី ទៅខាងរៀតណាម។ ជាក់ស្តែង តាំងពីពេលប្រទេស

ទាំង២ បោះបង្គោលកំណត់ព្រំដែនថ្មី (២០០៦-បច្ចុប្បន្ន)មក បានធ្វើឲ្យពលរដ្ឋខ្មែរ តាមបណ្តោយព្រំដែន បាត់បង់ដីស្រែចំការ របស់ខ្លួន សូម្បីតែភូមិកំណើតរបស់លោក ហេង សំរិន ប្រធានរដ្ឋសភា នៃរបប ហ៊ុន សែន នៅស្រុកពញាក្រែក ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ត្រូវបានដោះដូរ ឲ្យទៅវៀតណាម ដោយយកភូមិខ្មែរ ២ ទៀត នៅស្រុកមេមត់ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ទៅដោះដូរ ឬហៅថា «យកភូមិ ខ្មែរ ដូរយកភូមិខ្មែរ ទៅឲ្យយួន»។

ក្រុមប្រឹក្សាឃ្នាំមើលម្តុជា សូមទទួលបានការឲ្យរបប ហ៊ុន សែន ភ្នាក់រលឹកវិលមករកផ្លូវត្រូវ និងវិលមកតាមគន្លង លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យឡើងវិញ ដោយ៖

- ១. ត្រូវដោះលែង លោក កឹម សុខា និងលុបចោលសាលាក្រមការរំលាយបក្សសង្គ្រោះជាតិ ដើម្បីឲ្យបក្សនេះ ចូលរួម ការប្រគូតប្រជ្រែងការបោះឆ្នោតជាតិ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ដោយស្មើមុខ ដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ ព្រមទាំងត្រូវដោះលែង អ្នកទោសមនសិការទាំងអស់ ដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ។
- ២. ត្រូវលុបចោលសន្ធិសញ្ញាព្រំដែនគោក ព្រំដែនទឹក និងកិច្ចព្រមព្រៀងនានា ជាមួយវៀតណាម ដែលផ្តុយពីខ្លឹមសារ រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា និងកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុងប៉ារីស។ រួចមកកម្ពុជា ត្រូវប្តឹងសេរីវិទាមទារ កោះត្រល់ និងទឹកដីដែល បាត់បង់ មកជូនពលរដ្ឋកម្ពុជាវិញ តាមរយៈម្ចាស់ហត្ថលេខីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុងប៉ារីស និងតុលាការយុត្តិធម៌ អន្តរជាតិ (ICJ)។

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃ្នាំមើលម្តុជា

ម៉ែន ណាត